13/01/2021

13 Ιανουαρίου 1822 – Η καθιέρωση της γαλανόλευκης

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στις 13 Ιανουαρίου του 1822 η Α’ Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου καθιερώνει τη γαλανόλευκη ως επίσημο σύμβολο του επαναστατημένου γένους των Ελλήνων.

Η Α’ Εθνοσυνέλευση Επιδαύρου ή Πρώτη Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου (20 Δεκεμβρίου 1821 – 15 Ιανουαρίου 1822) ήταν η πρώτη συνέλευση νομοθετικού σώματος του νέου Ελληνικού κράτους. Συνήθως αναφέρεται και ως Α’ Συνέλευση Επιδαύρου ή ως Α’ Εθνοσυνέλευση και έλαβε χώρα στη σημερινή περιοχή της Νέας Επιδαύρου Αργολίδας. Πρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης ήταν ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος.

Κατά τη διάρκειά της, καθιερώθηκαν επίσης ο τύπος και τα χρώματα της πρώτης ελληνικής σημαίας – κυανό και λευκό. Συγκεκριμένα, το ημερολόγιο έγραφε 13

Ιανουαρίου 1922 όταν η γαλανόλευκη καθιερώθηκε ως επίσημο σύμβολο του επαναστατημένου γένους των Ελλήνων.

Στις 15 Μαρτίου του ίδιου έτους το Εκτελεστικό Σώμα (Κυβέρνηση), που είχε αναλάβει την προσωρινή διοίκηση της Ελλάδας, όρισε με το Διάταγμα 540 τρεις τύπους σημαιών: μια σημαία ξηράς και δυο θαλάσσης, μια για το πολεμικό και μια για το εμπορικό ναυτικό. Η σημαία της ξηράς είχε σχήμα τετράγωνο, κυανό και έφερε έναν λευκό σταυρό που κάλυπτε όλη της την επιφάνεια. Οι σημαίες της θαλάσσης είχαν την ίδια μορφή που διαθέτει η σημερινή εθνική σημαία. Μοναδική διαφορά στη σημαία του εμπορικού ναυτικού ήταν η αντιστροφή των χρωμάτων (κυανό αντί λευκού) στη θέση του σταυρού. Η σημαία των εμπορικών πλοίων εξομοιώθηκε με εκείνη των πολεμικών το 1828, όταν αναγνωρίστηκε ότι τα εμπορικά πλοία είχαν λάβει μέρος στον αγώνα ως πολεμικά.

Η εθνική σημαία της Ελλάδας τροποποιήθηκε έκτοτε αρκετές φορές, κυρίως ως συνέπεια των πολιτειακών μεταβολών, χωρίς όμως να μεταβληθεί ριζικά. Το 1833 προστέθηκε στις σημαίες του στρατού ξηράς και του πολεμικού ναυτικού ο βαυαρικός θυρεός, ο οποίος διατηρήθηκε μέχρι την ανατροπή του Όθωνα τον Οκτώβριο του 1862. Με την άφιξη του Γεωργίου Α΄, το 1863, περιελήφθη στις σημαίες των ανωτέρω σωμάτων το στέμμα το οποίο παρέμεινε μέχρι τη μεταπολίτευση του 1924. Από το 1864 η σημαία για τα τάγματα Πεζικού αποτελείτο από μεταξωτό ύφασμα που έφερε τριγύρω χρυσά κρόσσια και στο κέντρο του λευκού σταυρού την εικόνα του προστάτη της, Αγίου Γεωργίου.

Οι πολεμικές σημαίες που ισχύουν σήμερα είναι για το ναυτικό η εθνική σημαία, και για τον στρατό ξηράς και την πολεμική αεροπορία ο τύπος της ορθογώνιας κυανής με τον λευκό σταυρό που εκτείνεται μέχρι τις πλευρές της, χωρίζοντάς την σε τέσσερα ίσα τμήματα. Στο κέντρο του σταυρού, η σημαία του στρατού ξηράς φέρει την εικόνα του Αγίου Γεωργίου, η δε σημαία της αεροπορίας την εικόνα του Αρχάγγελου Μιχαήλ.

Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου

Στην Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου γράφτηκε η «Διακήρυξις της Εθνικής Συνελεύσεως» (με την καθοριστική συμβολή του Αναστάσιου Πολυζωίδη, ορίστηκε ο τρόπος της προσωρινής λειτουργίας του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους και ψηφίστηκε την 1 Ιανουαρίου 1822 το πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας, η «Προσωρινή Διοίκησις της Ελλάδος», ή «Προσωρινό Πολίτευμα» κείμενο του Ιταλού Βιντσέντζο Γκαλλίνα (Vincenzo Gallina) μαζί με τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο και τον Θεόδωρο Νέγρη. Την επιτροπή που είχε οριστεί από τη Συνέλευση για τη συγγραφή του συντάγματος αποτελούσαν οι: Θεόδωρος Νέγρης, Γεώργιος Αινιάν, Δρόσος Μανσόλας, Ιωάννης Ορλάνδος, Πέτρος Σκυλίτζης, Α. Μοναρχίδης, Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, Ι. Κωλέτης, Φώτιος Καραπάνου, Παλαιών Πατρών Γερμανός Γ’, Πανούτζος Νοταράς και Α. Κανακάρης.

Σε αυτό το Σύνταγμα, ορίστηκε και το εθνικό σύμβολο, η ελληνική σημαία. Το Σύνταγμα που ψηφίστηκε προέβλεπε προστασία των ατομικών ελευθεριών, την αντιπροσωπευτική αρχή καθώς και της διάκριση των εξουσιών. Ορίστηκε ότι η «Διοίκησις» θα γινόταν από το «Βουλευτικόν» και το «Εκτελεστικόν», ενώ το «Δικαστικόν» θα ήταν ανεξάρτητο όργανο. Η απονομή δικαιοσύνης προβλεπόταν από τα «Κριτήρια» (τα δικαστήρια). Στη Β’ Εθνοσυνέλευση Άστρους, το 1823 το Σύνταγμα αυτό βελτιώθηκε.